

יוליסס על בקבוקים גלעד עברון

המשתתפים:

שאול איזאקוב

יניב חורש

יוליסס

סיינפלד

נוחי עדן

תמונה ראשונה: שמלה, פעם ראשונה.

דמויות: נוחי; עורך הדין איזאקוב; חורש.

שאני אלבש שמלה? לא הבנתי.	איזאקוב:
זה ערב לילדים נכים בבית מלון. אולי הם אוטיסטים, אני לא זוכרת... לא משנה. אתה מכיר, החגיגה הרגילה. ערב של עונג, של בילוי, ואחר כך הכנו שתייה וכיבוד, הם יקבלו פרסים על הצטיינות. יהיו קצת צחוקים. רצון טוב. אהבה. חברות. הבטחתי שגם אתה תבוא, ואם כבר מצב רוח טוב, חשבתי שאתה תשיר לילדים לבוש בשמלה ורודה, כזו של בובה.	נוחי:
בובה.	איזאקוב:
עם סרט.	נוחי:
לשיר לילדים עם סרט.	איזאקוב:
בשמלה קצרה כזו. הם ימותו על זה.	נוחי:
אני בטוח.	איזאקוב:
שרואים את הברכיים. כזאת.	נוחי:
הם בטוח ימותו על זה.	איזאקוב:
נכים מסכנים, שוליי! זה גם יראה שאני תורמת משהו יותר אישי ולא רק את הארגון המקצועי.	נוחי:
אני שמח שאני ה"אישי" שלך.	איזאקוב:
אתה יכול להעריך יותר את העבודה שאני עושה.	נוחי:
אני מעריך.	איזאקוב:
כי לדעת לתת, לתת מעצמך, להעניק לחברה, זו מעלה גדולה.	נוחי:
ברור.	איזאקוב:
כשאני נכנסת לאולם מלא, אחרי שהכנו אותו, תלינו וילונות, זרי פרחים, שתייה לכולם, כרטיסים קטנים עם השמות של הילדים, ואתה רואה את הדמעות בעיניים של אימהות, ואיך הן מחבקות אותנו, אי אפשר שלא לדמוע. אני גאה בעצמי. אני רוצה שתדע את זה.	נוחי:
בצדק.	איזאקוב:
אנשים תולים את העיניים על הקירות מרוב שיעמום. לא כל אחד יודע לתת. אתה יודע לתת? כי על זה אני מדברת. זה מה שאני מבקשת.	נוחי:

(נכנס חורש)	
זכאי! יצא זכאי.	חורש:
חורש שחרר עכשיו נאשם בשלושה מעשי רצח.	איזאקוב:
זרקו הכול על פלטנוב ושולוחוב.	חורש:
הוא מסוגל להוריד לך את העניבה בלי שתרגיש.	איזאקוב:
זה כבר היה בעיתון.	חורש:
זה אומר שהוא לא רצח?	נוחי:
מה הקשר?	חורש:
אני חשבתי שיש.	נוחי:
התפקיד שלנו, גברת איזאקוב, הוא לא להחליף את אלוהים. הבעל שלך מעדיף את חברי ועדת האתיקה, ייעוץ משפטי על מה שעשינו או לא עשינו בחור ההוא- עזה, הוא גם אוהב לאכול חסה עם שופט מחוזי. אני לא. אני מעדיף לשתות בלילה אוזו עם רוצחים. תאמיני לי יותר מעניין איתם. ואם רצחו? איך אני יכול לדעת?	חורש:
וחורש צריך לדעת. כשהיה ילד הוא שיחק עם השיראזים בגוגואים במגרש מאחורי השיכון שלו. לפעמים נדמה לי שהוא עדיין משחק איתם.	איזאקוב:
מה לעשות שהשיראזים מממנים אותנו יותר ממשרד הביטחון? צריך צבע בחיים!	חורש:
וקצת שיקול דעת וזהירות.	איזאקוב:
אני חושב שהגברת כבר משתעממת אצלנו. תמיד אשמח לכדר אותך. אוזו. גוגואים.	חורש:
(חורש יוצא)	
הוא פרא אדם. אבל יש לו יתרונות.	איזאקוב:
עוד לא ענית לי... מה שביקשתי ממך... בשבילי.	נוחי:
מה?	איזאקוב:
השיר בשמלה.	נוחי:
נו באמת! במה שאנשים עסוקים!	איזאקוב:

תמונה שנייה: צבעוני.

דמויות: איזאקוב; יוליסס.

חופש הבאת לי היום כבוד הסנגור? שחרור הבאת לי?	יוליסס:
לא. הרופאים מצאו אותך שפוי וכשיר לעמוד בדין. הם לא רואים במצבך חוסר יכולת להבחין בין טוב לרע. אתה אולי צבעוני, הם כותבים, אבל אתה כשיר לעמוד בדין.	איזאקוב:
זה הכול?	יוליסס:
זו הייתה השאלה שנשאלו. זו הייתה התשובה...	איזאקוב:
אתה חושב שהם טעו? אנחנו לא צריכים לקבל את האבחנה שלהם. אני יכול להביא רופא מצדנו שיבדוק אותך... אתה חושב שהאבחנה שלו תהייה שונה?	
(שתיקה)	
קיווית שהרופאים ימצאו אותך לא כשיר?	איזאקוב:
לא. אני מסכים איתם.	יוליסס:
כתב האישום שהוגש נגדך כולל ניסיון לקשירת קשר עם האויב, אי-כיבוד הגבול הבין-לאומי, ניסיון הברחה של מאה ושבעים בקבוקי מים ריקים, שיבוש מהלכי החקירה...	איזאקוב:
איך שיבשתי?	יוליסס:
השלכת לים ניירות וספרים כדי שלא יתפסו אותך איתם. על העובדות, בעצם, אין ויכוח.	איזאקוב:
תמיד יש ויכוח.	יוליסס:
אבל אין ויכוח על כך שניסית לשוט לעזה על גבי רפסודה עשויה מבקבוקים, או איך שנקרא לזה...	איזאקוב:
שיט אווירי. כרית של חלומות... (מגיב למבטו של איזאקוב). סליחה.	יוליסס:
אני צריך שתספר לי כל מה שיכול לעזור לך. הם גם לא בטוחים לגבי הסיבה ל"אודיסאה" הזאת שלך. בגלל זה, כנראה, הם גם מכנים אותך יוליסס...	איזאקוב:
תן לי ללעוס את זה קצת – יוליסס.	יוליסס:
הסיבה שנתת בחקירות שלך נראית להם אבסורדית. הם ילחצו וימצאו את הסיבה האמתית.	איזאקוב:
אבל סיפרתי להם...	יוליסס:
הם משוכנעים שאתה משקר.	איזאקוב:

למה? התשובה שלי, כבוד העורך דין, לא השתנתה. כל הזמן אותה תשובה – הפלגתי לעזה כדי ללמד שם ספרות.

יוליסס:

ללמד. ללמד ספרות.

איזאקוב:

הייתי מורה.

יוליסס:

רצית ללמד ספרות.

איזאקוב:

ספרות רוסית.

יוליסס:

ולמה רוסית דווקא? מישהו פנה אליך? הזמין אותך? אתה חושב שהעזתים זקוקים שם דווקא לספרות רוסית? אתה מבין, זה בדיוק מה שמעורר חשד כלפיה...

איזאקוב:

אין מי שלא זקוק לספרות רוסית.

יוליסס:

אני, אני למשל לא זקוק לספרות רוסית.

איזאקוב:

אתה זקוק לה. אני הייתי רושם לך אינפוזיה של שני ספרים בשבוע.

יוליסס:

דווקא רוסית? אולי העזתים היו מעדיפים ספרות צרפתית?

איזאקוב:

לא. לא. רוסית. הצרפתית רוקדת. הם צריכים מרחב שאין בצרפתית. בשבילך אולי באמת יתאים ויקטור הוגו, מופאסן אפילו. אבל להם – רוסית.

יוליסס:

טוב, אני לא מומחה... אולי ספרות אמריקאית? גם שם יש אולי מרחבים...

איזאקוב:

לא. האמריקאים יותר מדי עסוקים בעצמם. לא. רוסית. ספרות רוסית. תאמין לי, העזתים מתים ללמוד אותה, זו רוח שממריאה יותר גבוה מהעפיפונים שלהם על החוף...

יוליסס:

ספרות רוסית.

איזאקוב:

אני אוהב אותה... אתה לא מאמין לי.

יוליסס:

אני העורך דין שלך.

איזאקוב:

איך אתה יכול להגן עלי אם אתה לא מאמין לי?

יוליסס:

הנה, כבר לפני שנה ניסיתי לשלוח אליהם ספרים. אספתי הרבה ספרים: תרגומים מרוסית, מאנגלית, וגם אלף לילה ולילה, כלילה ודימנה. אפילו דרוויש, מחמוד דרוויש, אתה מכיר? אבל במעבר הגבול לא נתנו לי להעביר. לך הביתה אמרו לי. סגור אסור להכניס ספרים לעזה. הם גם לא צריכים לקרוא. למה הם לא צריכים? שאלתי. למה? שלא יקבלו רעיונות, ענה לי הקצין. איזה רעיונות? שאלתי. שהחיים שלהם יכולים להיות טובים יותר, אמר לי. לך הביתה. תגיד לי, שאלתי אותו, אתה מוצא משמעות בחיים שלך? אז הוא דרך את הנשק שלו וכיוון אלי.

זו לא שאלה טובה לשאול חייל במחסום.

איזאקוב:

זו השאלה העיקרית שצריך לשאול, כבוד הפרקליט... אני מבקש שתאמין לי.

יוליסס:

(יוליסס פונה לצאת, אבל נעצר).

אני מריח נקניק דבש ותה, לא? ריח של הפסקה במזנון. אם תיתן לי להריח את סוליות הנעליים שלך, אגיד לך איפה היית ואצל מי ביקרת... תן לי לנחש? דשא יבש של סוף הקיץ. האוויר עוד עומד חם באמצע הצומת? חשבתי שהסתיו הגיע. שניירות כבר עפים ברוח.

תמונה שלישית: הפרקליט וסיינפלד

דמויות: איזאקוב; סיינפלד

(איזאקוב קורא החוצה).

תמשיך.

איזאקוב:

(סיינפלד נכנס כשהוא אווז כן ועליו מאה וחמישים בובות אדם).

בהתחלה רציתי להכין אלף חמש מאות בובות כדי שכל אחת תייצג לפחות אלף אנשים, אלף הוא מספר מוחשי יותר. אבל זה היה מסורבל מידי, אז הסתפקנו במאה וחמישים הבובות האלה. כל אחת מייצגת עשרת אלפים אנשים, כלומר, לפניך מיליון וחצי אנשים... ברוך הבא לעזה. רציתי לאפיין את המין של הבובות: אדום זה נשים, צהוב זה גברים, אבל לא היו לנו מספיק קוביות בצבעים המתאימים. הסתפקנו בחלוקה לגיל. שים לב: השינויים בגובה מעידים על גילאים שונים: ילדים עד גיל אחת-עשרה, נוער עד גיל שמונה-עשרה ומבוגרים. ויתרתי על הסימון של הזקנים, כי זה כבר היה מבלבל מדי. רציתי שיהיה גירוי ויזואלי כשחושבים עליהם. כי מיליון וחצי הוא מושג מופשט עבור רוב האנשים. איך לצרוב במוח שאנחנו ממונים על כמות כזו של אנשים? על האוכל, השתייה, הביוב, הספרות שלהם, הבטון, הברזל, אמצעי מניעה, צעצועים, סירים, תבלינים, פרחים, בשר, חשמל, ניה, תרופות, מנועים... אפילו על כדורים נגד שלשול! כל מה שנכנס ויוצא מרצועת עזה... הכול נמצא בטבלאות שקיבלת... מה אתה אומר על הבובות שלי?

סיינפלד:

הרושם הצבעוני הזה עלול לקלקל. אני מציע לא להראות את זה לאף אחד.

איזאקוב:

לא?

סיינפלד:

לא.

איזאקוב:

טוב. אני אוהב שאתה לא מנסה לרצות אותי. איזאקוב. זה טוב. ככה אתה שומר עלי. על כולנו! שלא נחולל פשעים שאחר כך לא נוכל לנסוע בגללם ללונדון, והייאוש, כידוע, יותר נוח בלונדון.

סיינפלד:

בוא נתקדם – אספקת המזון.

איזאקוב:

אספקת המזון! מספר הקלו... תתערב כשתרגיש שצריך... מספר הקלוריות שזקוק להן אדם משתנה לפי הגיל. אנחנו עובדים, כמובן, לפי טבלאות רפואיות. נערה צעירה עד גיל חמש-עשרה זקוקה לאלף ומאתיים קלוריות. ילד עד גיל שמונה יוכל להסתפק באלף, נניח אלף וחמישים.

סיינפלד:

על איזה טבלאות אתה מסתמך?

איזאקוב:

יש לוח של משרד הבריאות. השתמשנו גם בטבלה שהגיעה מקוסובו, ויש אפילו נייר שהתגלגל מפרו. אנחנו לא מדברים על שובע. אנחנו מדברים על צרכים בסיסיים של הגוף, לשם קיום סביר. עד גבולי...

תמשיך.

אם יש פה ושם מקרי מוות מרעב בגלל שהאספקה לא יכולה להגיע בעזה לכל אחד, אנחנו משיבים שזו לא הבעיה שלנו. אנחנו לא הגוף הריבוני בשטח. אם יש למשל עלייה דרמטית ברככת של העצמות ובעקמת עמוד השדרה אצל ילדים, אני עדיין לא מוטרד. אתה מוטרד, עורך דין איזאקוב?

משפטית אני לא.

אבל בוא נניח שטוענים נגדנו שבגלל המינימום שבטבלאות, כלל הילדים שלהם יגדלו נמוכים. כי אני, אם נודה כאן בארבע עיניים, אין לי בעיה אם הכושר שלהם יפחת, שיגדלו יותר נמוכים. קל יותר יהיה לטפל בהם קטנים. ואם העצמות שלהם יתפוררו בזקנה... גם סבתא שלי התפוררה והיא אכלה הרבה גבינה. הזקנה מכאיבה לכולם... שום דבר לא צרם לך.

מבחינת החוק, לא צרם מידי.

(שתיקה)

אתה דומה יותר מדי לעורכי הדין הקבועים שלי.

תסלח לי. אני לא עורך דין קבוע שלך.

אם אני עושה פשעים, אני רוצה לדעת, איזאקוב. אני שומר חוק! הנה, אתה מייצג את ההוא ששט לעזה ואני לא מתערב ולא אתערב במשפט. הפרדה גמורה!

לא הייתי מעלה על דעתי משהו אחר.

כי עם הפרקליטים שלי, מרוב שהם רצו לרצות אותי, לנחש מה אני רוצה לשמוע, נתקלתי רק בפרצוף שלי עצמי. אני לא אוהב את זה. זה גם לא יעיל.

אני מבין.

אגב, אם הם מפריעים לך...

(סיינפלד מתייחס לדמויות האדם).

במחלקה המשפטית נהגו לשחק בהם באולינג, בלי כוונה רעה. יכול להיות שכמה חסרים, הלכו לאיבוד... מתו. בצחוק, כבוד הפרקליט. בצחוק. אם הראליזם הזה מפריע לשיקולי הדעת... מיד נפנה...

(סיינפלד לוקח את הכן עם דמויות האדם ויוצא).

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד :

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד:

סיינפלד:

תמונה רביעית: הצעה מפתה.

דמויות: איזאקוב; יוליסס.

(יוליסס נכנס)

השגתי לך עסקה מצוינת.

איזאקוב:

עסקה?

יוליסס:

אני מתנדב לסנגוריה הציבורית לא מעט, אני מכיר מקרים. וזו הצעה מאוד נדיבה. לא היה קל להשיג אותה מהתביעה.

איזאקוב:

לא צריך. השופט בטוח ישחרר אותי... זה כלום... זו אולי שופטת?

יוליסס:

שופט.

איזאקוב:

הוא ישר יראה מי אני.

יוליסס:

מי אתה?

איזאקוב:

מורה. אמרתי לך. אני מורה לספרות. ספרים. בלילה כבוד השופט בטח פותח איזה ספר, אני מקווה בשבילו. אחרת, איך ידע להכריע משפטים? איך יכיר אנשים?... אתה אוהב להריח ספרים חדשים, עורך דין איזאקוב?

יוליסס:

הם עלולים להיות נוקשים ולדרוש מאסר, והם יכולים להעלות נגדך עוד הרבה האשמות. הם יכולים להיות מאוד לא נעימים...

איזאקוב:

אבל אני לא...

יוליסס:

אבל הם יכולים! ושנית, מה יש לדבר? עברת עברות.

איזאקוב:

אני לא פושע.

יוליסס:

לפי החוק עברת עברות ואתה בר עונשין.

איזאקוב:

השפה שלך מפחידה אותי.

יוליסס:

אני מצטער. זו השפה של העובדות. היא לא פיוטית כמו זו שלך. היא אדישה. ואני מודה – היא מוגבלת. אבל זה החוק. התביעה הסכימה לא להעמיד אותך למשפט תמורת התחייבות שלך שלא תנסה להיכנס שוב לעזה. הם מבקשים שתחתום על זה במסמך. ואני אומר לך במפורש – אם לא תסכים, הם יקברו אותך.

איזאקוב:

(שתיקה)

כעורך דין שלך אני ממליץ לך להסכים לעסקה. תחתום שאתה מניח לזה.

(שתיקה)

מה אתה צריך את זה? מה יש לך להתעקש? שמעתי שאתה בונה כל מיני מודלים. ככה גם תכננת את הרפסודה מהבקבוקים שלך. זה יפה. תכנן מודלים.

(שתיקה)

אני לא יכול... אם אני מסכים, אני אפיזודה. אני מקרה לא מנומק. קפריזה. אבל אני אומר משהו מאוד רציני. אתה לא יכול למנוע מאנשים לקרוא. זה גרוע כמו לא לתת להם לאכול.

(שתיקה)

טוב.

טוב?

יש לך עמדה. יש לך מה להגיד. את זה אפשר לכבד. אתה לא משחק. גם השופט יכול לכבד את זה.

לפני רגע הצעת לי לחתום על העסקה הזאת...

אני מציע לך לחתום כי זו הדרך הקלה הביתה ואתה כבר בחרת בה פעם אחת.

בחרתי?...

לא התנגדת לבדיקה הפסיכולוגית. מישהו שתפיסת העולם שלו ממלאת אותך, לא היה מסכים שיתארו אותו כמופרע נפשית. אבל עכשיו אתה עומד על שלך. עברת עברה ואתה מוכן לשלם את המחיר. אתה רוצה להישפט. זו בחירה, זה רצון. אפילו אם הוא נראה מוזר, הוא אותנטי.

אתה מעריך את זה.

כן.

(יוליסס מבקש לחבק את איזאקוב אבל זה נרתע ממנו).

לא. לא. זה מיותר.

סליחה.

למרות שאני עדיין לא תופס... מה לך ולבוץ הזה – עזה?

אני המזון של התשוקה. אני הרוח שמעיפה את העפיפונים על החוף.

(יוליסס יוצא)

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

איזאקוב:

יוליסס:

איזאקוב:

יוליסס:

תמונה חמישית: איזאקוב פונה אל חורש.

דמויות: איזאקוב; חורש.

(חורש נכנס)

חשבת... למרות שזה נשמע לך בטח... נגד דעתך... להסכים?

חורש:

להסכים למה?

איזאקוב:

לשיר בשמלה? מה יכול להיות? יראו לך את הברכיים. אולי השופטת קרליבך תראה אותן ותרטיב את התחתונים. למה לא? למה שלא תראה בשיר הזה איזה שעשוע טיפשי קצת שאחר כך אפשר להתייחס אליו בביטול...

חורש:

אל תדבר שטויות.

איזאקוב:

זו כמו הופעה בבית משפט. זו הצגה. זה משחק. זה לא אתה. אתה נשאר בחוץ... זו ההנאה הגדולה שלנו, לא?

חורש:

מה?

איזאקוב:

זה אף פעם לא באמת אנחנו. לפעמים אני מסתכל על עצמי משחק את עצמי. מרים את הקול. משחק בגלימה... ואני נח.

חורש:

לך באמת קל יותר. יש לך את הגוף, את הכישרון. אתה באמת שחקן... למה שלא תציע לה לשיר במקומי? אתה נמרץ. אתה מתאים. אתה עוד תהנה.

איזאקוב:

(שתיקה)

בטח שאני יכול לרקוד, איזאקוב. בשמחה. אבל אני אהנה באמת כשתהפוך אותי לשותף בכיר. שלושים וחמישה אחוזים.

חורש:

שותף בכיר...

איזאקוב:

אחרי שיראזי, אני חושב שהוכחתי את עצמי. ברבע האחרון הכנסתי יותר מחצי ההכנסות למשרד.

חורש:

יש אנשים במשרד שעדיין לא בטוחים לגבי הרקע שלך.

איזאקוב:

אני מביא עבודה. אני מקצועי.

חורש:

הם לא בטוחים כמה אתה שומר על האתיקה של עורך דין מול מי שהיו חברים שלך. ואולי הם עדיין חברים שלך? כמה אתה עצמאי, חורש?

איזאקוב:

אין אצלי חרטא. אני משקיע. יש לי אמביציה. אני מזהה סיכויים, אני מעריך סיכונים. יש לי סגנון. אני מה שקורה עכשיו.

חורש:

(שתיקה)

אני קורה עכשיו... ויש כאלה שחושבים שאני גם כוסון.	חורש:
כוסון.	איזאקוב:
שלושים וחמישה אחוזים.	חורש:
עשרים אחוז, וזה לא יעבור בלי צעקות.	איזאקוב:
עשרים וחמישה אחוזים. שקל אחד לא פחות.	חורש:
(שתיקה)	
אתה עורך דין טוב, חורש.	איזאקוב:
תודה.	חורש:
אשמח אם תדבר איתה.	איזאקוב:
עם מי?	חורש:
עם נוחי.	איזאקוב:
על מה?	חורש:
על השמלה. על השירה. על הברכיים. אני מאוד אעריך את זה.	איזאקוב:
אם אתה מבקש.	חורש:
אני מאוד... מאוד.	איזאקוב:

סוף חלק ראשון

תמונה שישית: איזאקוב ויוליסס. פעם שלישית.

דמויות: איזאקוב; יוליסס.

(חושך)

אתה כאן? ... אתה שומע אותי?

איזאקוב:

אני כל כך שמח שבאת.

יוליסס:

(אור)

אתה חולה?... העיניים שלך חולות?

איזאקוב:

לפעמים הם סוגרים את האור. עכשיו לכבוד הביקור שלך, חזרה השמש לזרוח. קרן השפע. אתה יודע, בחושך המחשבה מתרחבת, מוחקת כל צורה, עד שבסוף אי-אפשר לחשוב יותר...

יוליסס:

זה בלתי-נסבל! אתה עדיין בחזקת עצה. אפילו לא נשמעו הטיעונים לעונש. החושך – זו התעללות!

איזאקוב:

אבל אפשר לאונן יותר בנוחיות. זה מומלץ. אני מאונן חופשי, מציף את הצלמוות, לשכוח שהשופט הרשיע אותי... אני באמת שמח שבאת.

יוליסס:

לא. אני לא מקבל את החושך. אני אדבר עם המפקד כאן.

איזאקוב:

(איזאקוב מניח חפיסת שוקולד).

לא, הם, אנשי הביטחון שלי, השומרים הגיבורים, הסוהרים היום יומיים, הם אנשי חוק... בטח תקלה במערכת החשמל.

יוליסס:

שוקולד.

איזאקוב:

ייקחו לי אותו.

יוליסס:

לא. הם לא ייקחו אותו. אמרתי – אני אדבר עם הסוהרים. אני אדאג שהם לא ייקחו. מישהו ביקר אצלך בינתיים? אשתך?

איזאקוב:

נפרדנו כבר לפני שנים.

יוליסס:

תאכל. תאכל. נפרדתם אחרי שפוטרת מבית הספר? אני מבין שלא הסתדרת כמורה עם המערכת.

איזאקוב:

(מתייחס לשוקולד) זה טוב. מתוק. ציוץ ציפורים.

יוליסס:

(שתיקה)

מצאתי שעוד לפני זה הולדתם ילד. את עומה. אתה יכול לספר לי עליו?

איזאקוב:

(שתיקה)

עומר נולד עם פיגור שכלי קשה. עיקר הטיפול היה עליך, כי אשתך, אמינה, לא עמדה בזה. גפיים חסרות שליטה, עוויתות. האכלת אותו, ניקית אותו. לי אין ילדים, אבל ראיתי מקרים. אני יכול לדמיין אותו – מזיל ריר, העיניים שמתהפכות. יום אחרי יום. זה קשה. מוכרח להיות קשה.

איזאקוב:

(שתיקה)

הוא מת בחנק, בגיל שש. הצער. הצער על ילדים. אני לא יודע איך נושאים כאב כל כך... ברור לי שזו פגיעה לכל החיים. אני חושב שאנחנו יכולים להשתמש בזה בטיעונים להקלת העונש. אני רוצה להשתמש בזה. כי זה... לכל החיים.

איזאקוב:

כל החיים. אי, אי, אי, איזאקוב, איזאקוביץ, מה אתה מנסה לעשות, מה?

יוליסס:

(קס)

(מחקה את איזאקוב) כבוד השופט! כבודו! הפסיכולוגים קבעו שאולי העצור לא משוגע, אבל קורות חייו פוצעים את הלב. ואני אומר (חוזר לעצמו) כבוד השופט, ויסלח לי חברי הסנגור המלומד: חרא על קורות הפסיכולוגיה שלי אין לה שום קשר לעזה. שום קשר! וכבודו, נא יירשם בפרוטוקול, אני מוחה על עצם הניסיון למצוא סיבות פסיכולוגיות לכל דבר. גם לא בגרון חנוק של ילד שלא חטא ולא ידע כלום. ככה הוא עשה. ככה עומר היה עושה. שנים! ככה!... ככה!...

יוליסס:

(מחכך אצבעות ידיו אלה באלה תוך טלטול ראשו מצד לצד).

אז מה זה אומר? כלום. מוח ריק. לא שייך.

יוליסס:

(הוא מתקשה להירגע).

מעניין מה אשתך אמינה הייתה אומרת.

איזאקוב:

מה אמינה? מעניין מה היה אומר וניצ'קה! הוא היה אומר ישר – ותה, יוליסס. מה אתה מתעקש? ילד מת הוא תירוץ טוב לנפש ולמצפון. למה לא? העיקר שתצא מכאן.

יוליסס:

וניצ'קה. חבר שלך? הוא ביקר אותך?

איזאקוב:

החבר הספרותי שלי וניצ'קה ירופיב! הוא היה אומר – תוותר. שתה וודקה כוסברה, שתה פוליטורה, שתה בנזין, תהיה שיכור כמו חזיה. סע איתי ברכבת לפטושקי ותראה מראות שלא ראית מעולם. אל תתעקש. ותה שמע את המלאכים, כי החיים גם ככה, אומרים המלאכים, לא משהו. אכול סנדוויץ' שלא תקיא וסע לך.

יוליסס:

רופא כבר ביקר אצלך?

איזאקוב:

למה שרופא יבקר? אם זה היה הדוקטור הצעיר אלכסיי טורבין, אז הייתי מתלהב ממש. יכולתי להרגיש את החיים במלוא הפריחה שלהם.

יוליסס:

אני בכל זאת הייתי שמח אם רופא היה רואה אותך.

איזאקוב:

(שתיקה)

למה אתה לא שומע לחבר הזה שלך, וניצ'קה? נשמע שמח איתו ברכבת, לא? נוסעים עם מלאכים. שותים. החיים פחות רציניים.

(שתיקה)

אני חושב שאנשים יכולים להיות מורכבים מספיק כדי להכיל סתירות פנימיות כמו אלה שלך. אתה לא בוגד בשום רעיון שלך אם אתה אומר עד כאן. עשיתי. עכשיו אני מניח לזה. אני פונה לרחמי בית המשפט. זה מאוד אנושי.

אתה לא עוזר לי. אתה לא עוזר!

(שתיקה)

זה לא שאני לא מפחד, איזאקוב. אף פעם לא ישבתי בכלא...

(יוליסס יוצא, איזאקוב מתיישב בצד).

איזאקוב:

איזאקוב:

יוליסס:

יוליסס:

תמונה שביעית: מי ישיר בשמלה ורודה?

דמויות: נוחי; חורש.

(נוחי פותחת דלת לחורש).

אם את רוצה שהילדים יצחקו באמת, תני לי. אני שחקן. אני תמיד שחקן. תדמיני כמה מפתה השמלה נראית עלי! דמיני את הברכיים שלי. הכתף. החיך המהיר להורים, למוזמנים. לילדים. הם יצרחו. גם השופטת סמוחה מצמידה רגליים כשהיא רואה אותי. וזה בלי שמלה. קחי אותי.

חורש:

דיברת איתו? הוא שלח אותך? גם לך הוא אמר שימות?

נוחי:

הוא מאוד מזועזע.

חורש:

הוא לא התכוון שימות. זו גם שפה שלא מתאימה לו.

נוחי:

קחי אותי. לי זה לא יכאב.

חורש:

אתה עושה הרבה בשביל עורך דין.

נוחי:

אני גם יודע לנשק...

חורש:

אני חושבת שלא.

נוחי:

גברת איזאקוב, ברור לכולנו שההתעקשות על השטות הזאת, על המחשבה הפורחת הזאת, היא לא רציונאלית. זהו צורך אחר לגמרי. אני מציע לוותר.

חורש:

הוא יודע שככה אתה פונה אלי... בשמו אתה?...

נוחי:

אני אמלא את מקומו של עורך דין איזאקוב על הבמה. יהיו צחוקים, ההורים יבכו, והכול ימשך כמו שהיה.

חורש:

אתה מוכן להסתלק מכאן?

נוחי:

באמת, גברתי! אנחנו אנשים עובדים, מתי שאת מגייסת תרומה לאיזה קטטר לילד אחד, בעלך מכניס את החוקן לכל עזה. זו הראליה, גברתי. תני כבוד לראליה.

חורש:

מה אתה מתערב בכלל?

נוחי:

למה את מטרידה, מציקה...

חורש:

אני מדברת על שיר לפני ילדים!

נוחי:

ילדים, ילדים. את כל הזמן – ילדים. ילדים! עורך דין איזאקוב, אין לו עניין בילדים, לא שלו ולא של אחרים. הנה – אין לכם בכלל ילדים.

חורש:

(נוחי סוטרת לחורש).

למה אין? בצדק. גם אני אומר – למה להביא ילדים לעולם? ממילא כולם ייחנקו, המים יעלו בים עשר קומות מעלינו. דגים ישוטו בין האוזניים. לא צריך.

חתיכת חרא קטן, אתה חלאה!

בינינו, אם לא היית נשואה לו, מה היה לך, נוחי? בינינו. מה יש לך בלעדיו, חוץ מהשיעמום שאוכל לך את הנשמה? תני לי לשיר במקומו, ואני גם אפנק אתכם בארוחה שלא מן העולם הזה.

אני לא מתכוונת לוותר.

חורש:

נוחי:

חורש:

נוחי:

תמונה שמינית: הדלי נשפך.

דמויות: יוליסס.

יוליסס:

הדלי נשפך. אני מודיע שהדלי נשפך. החרא שט. נשפך עם הפיפי... אולי לא אכפת לכם בכלל, אבל הדלי נשפך!... שומעים אותי? הריח! זה מסריח! אולי אתם חושבים שכן אדם יכול לסבול את הסירחון של החרא שלו. יש לכם בטח ניסיון. אבל לא, אי-אפשר. הזמן עובר והחומר, החרא, נעשה זה, עצמאי. קשה לי לנשום את עצמי! אני מבקש, מי שלא נמצא שם. הלו! הלו!!! אני יודע שאתם שומעים. אתם בטח גם מצלמים אותי... בלי אור כמעט. אולי אינפרא אדום? זאוס כחול? או הומברט חרמני?... לא מעניין אתכם?! זה יתפוס אתכם, החרמנות. החרמנות של הומברט. הומברט של לוליטה... גם היא הסריחה, לא התרחצה... זה יתפוס אתכם. הזימה הזימתית. הזימתיות. אתם שומעים? הייתי צריך להחליט אם הספר לוליטה מתאים לעזה. בכל זאת "לוליטה". "ביקורו של החרץ הפלומתי הילדתי ברצועת חוף על שפת הים התיכון"... לא ידעתי לאיזה מקום אגיע בעזה ואת מי אפגוש שם. אסיפת הורים בבית ספר תיכון? איך להרצות בפניהם על זיונים בבית מלון? וגם – סופר רוסי, דמות אירופאית, שהפך לאמריקאי, שוכב במיטה זזומם לו על לוליטה. לו, לו, לו, לוליטה, הילדה האמריקאית הבתולית. ואת מי רואים בעצם במיטה? את כל הספרות הרוסית מחכה לזיין את האמריקאית השטחית הזאת, הנהדרת, המתלוננת, היהירה, לו לו לוליטה המסטיקית, לוליטה הקוקה – קוליתה. אבל תארו לכם מה מסתבר להומברט כלומברט החרמן בלילה הגדול? שהילדה עם החרץ הפלומתי היא אפילו לא בתולה! שאיזה ילד אמריקאי, צ'ארלי מקייטנה דפוקה, ביקר שם קודם וכבר גזל את המתנה. פיאסקו. לא נשאר למה לצפות. הספרות הרוסית שלחה את הפריכה האמריקאית להתרחץ.

(שתיקה)

נו, בטח שהספר הזה לא מתאים לעזה... לא לקחתי את לוליטה. לוליטה לוליטתי... לרגע המראתי... לרגע שכחתי את הצחנה... הכול היה אפשרי... לרגע האזנתם לי, ועכשיו שוב אני לא יודע אם אתם שומעים, אם אתם נמצאים בכלל, אם אתם אינכם, אולי אף פעם לא התקיימתם... עכשיו שוב סתם מסריח... הלו!!! הדלי נשפך! הלו! טוב. אני מודיע שהדלי נשפך!

יוליסס:

תמונה תשיעית: סיינפלד בפעם השנייה.

דמויות: סיינפלד; איזאקוב.

- סיינפלד: אני בכל זאת חושב שאנחנו צריכים לעבוד עם הבובות שלי.
איזאקוב: זה מיותר.
סיינפלד: אני רוצה שכל הזמן תראה בעין את הכמות כי אחרת זה לא חי...
איזאקוב: רד מהבובות. דבר לעניין. נתונים. עובדות!
סיינפלד: הם יחמיצו את העיקר...
איזאקוב: אתם מכניסים לעזה מאה עשרים משאיות אספקה ביום. מה לדעתך הכמות שמספיקה לקיום נורמלי.
סיינפלד: לא פחות מאלף משאיות ביום. אבל עם מאה עשרים אנחנו שומרים על תמונה בורגנית של יציבות ושליטה. אנחנו לא מרשים בכלל מלט למשל... האמת היא שאנחנו מכניסים לעזה מה שנוח ורווחי לחקלאים אצלנו. כל מיני סוחרים עושים הון עתק. כרגיל. סוחרים תמיד הרוויחו במלחמות... אבל כל זה שטויות. על זה אתה רוצה לדבר?
איזאקוב: זה לא שטויות, זו שאלה של מידתיות. בוא נמשיך עם הנתונים.
סיינפלד: אתה רוצה נתונים? ניהלנו הרבה דיונים על צפי אפשרי לאחוזי הפגיעה בגוף של עזתי כתוצאה מהמצור. על הגובה שלו, על תת התזונה שלו, על קיצור תוחלת החיים. אבדן מסת שרירים. מוות של תינוקות בלידות ואחריהן. על עקומת המוות ממחלות כרוניות והצפי להתפרצות מגפות... אותי מסקרן במיוחד מה המשמעות של המצוקה על מבנה המוח. על היכולת לדמיין למשל. מאוד מסקרן. אני, אגב, חושב שבהקשר הזה הקליינט שלך, מה שמו?
איזאקוב: אתם מכנים אותו – יוליסס.
סיינפלד: יוליסס על בקבוקים. אני חושב שהוא איש מסוכן. לא במקרה אנחנו מתעקשים איתו... כמה הוא קיבל במשפט? מה היה גזר הדין?
איזאקוב: חצי שנה... תחזור לעובדות. לניירות.
סיינפלד: ניהלנו דיונים באיזו נקודה בתרשים ההידרדרות נהיה חשופים בוודאות לטענות על פשעים נגד האנושות.
איזאקוב: טוב שאתם מנהלים עבודת מטה מסודרת, אבל כל זה ספקולציות על העתיד.
סיינפלד: לא צריך? אבל זה מה שיקרה!

החוק לא מתעסק במה שיקרה או לא יקרה. תחזור לעובדות.

אתה רוצה עובדות? אני אתן לך עובדות! רצועת עזה היא המקום הצפוף ביותר בעולם. על שטח קטן חיים מיליון וחצי אנשים, לפי דעתי כבר יותר, אבל מי סופר?... לפי קצב ההתרבות שלהם, הם יכפילו את עצמם בעשר השנים הקרובות. והקצב ילך ויתגבר אם נתקדם שלושים שנה אני מעריך שיחיו שם כשמונה מיליון אנשים, אולי עשרה. אתה יכול לדמיין את זה, עורך דין איזאקוב?... אתה יכול, אבל אתה לא רוצה? עובדות! אנחנו סוגרים את עזה מכל הצדדים והיא לא נעלמת. היא אינה שוקעת בים. דמיין לך עשרה מיליון אנשים שלא יכולים לצאת, כמעט לא לזוז, מזהמים, נצרכים מזיעה, רעבים, מתים, מזדווגים, נצמדים אחד לשני עד שהעור של האחד הופך לעור של השני והם מתחברים לעיסה בשרית אחת שאין לה התחלה ואין לה סוף, תאר לך את נהרות ההפרשות שלהם מציפים... אתה לא רוצה לדמיין, מה, עורך דין איזאקוב? לא רוצה לדעת. "מידתיות" ואתה מסיר את הפירושים של הטוסט מהמפה.

תגיד לי, מה אתה רוצה ממני?

אל תתחמק! תפסיק לשבת על הטריבונוה, אתה לא צופה! דמיין לך איך העיסה האנושית הזו גודשת את הקערה עד הגדרות, עד הגבול ועולה וגולשת מהם אלינו. הפחד שלהם כבר לא בולם אותם. לחיות או למות, הם לא רואים את ההבדל. והם באים ועולים עלינו, ואז מה, עורך דין? אני יורה בהם על הגבול ואני ממשיך ויורה בהם, ואולי כבר הילדים שלי לצדי, ואולי גם שלך, ואנחנו יורים, והם ממשיכים לבוא ולעלות, ואנחנו ממשיכים לירות. דמיין מספרים, עורך דין. מאות, אלפים, מיליונים? כמה? עד מתי? השמש תעמוד. והחוק מה? מה יש לו להציע בגיהינום?

אתה לא מחפש ייעוץ משפטי. אתה מחפש את אלוהים!

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סיינפלד:

איזאקוב:

סוף חלק שני

תמונה עשירית: הצעה לשמלה ורודה ושיר.

דמויות: נוחי; איזאקוב.

(איזאקוב נכנס עם זר פרחים קטן).

לא מדברים?

איזאקוב:

אומרים שבגזר יש המון בטא, זה טוב לילדים, בריאות זה מה שאומרים.

נוחי:

בגזר.

איזאקוב:

במיץ גזר, בר בריאות. הזמנו גם את הקייטרינג של גלנוה, המתוקים של עדליה, אומרים שדוייטש הסקסופוניסט מנגן כאילו הוא טועם דבש, ואתה תבוא אחריו.

נוחי:

זה לא רעיון טוב, נוחי.

איזאקוב:

שלחת אלי את חורש, שולי.

נוחי:

אני מצטער. זה לא רעיון טוב.

איזאקוב:

למה?... למה?

נוחי:

אין לי זמן לשטויות האלה. תבטלי את ההזמנות.

איזאקוב:

פעם אחת בשבילי. תעשה את זה בשבילי.

נוחי:

אני לא שר לפני אנשים.

איזאקוב:

פעם שרת. פעם אפילו רקדת.

נוחי:

שטויות!

איזאקוב:

פעם ידעת להצחיק אותי.

נוחי:

איך את לא מבינה כמה זה מטופש?!

איזאקוב:

נכון. נכון. אולי זה סתם רעיון שקפץ לי בלי שום כוונה. אין לו משקל. פיפס קטן שנולד מהאוויר. משהו טיפשי. אז מה? אז מה? חמש דקות בשבילי.

נוחי:

הזמנתם את שפר. שופט במחוזי. אני אשיר לפניו בשמלה ורודה והוא לא יוכל להקשיב לטיעונים שלי. השיר שלי בשמלה יסתום לו את האוזניים. את באמת לא מבינה שזה רעיון מטומטם?

איזאקוב:

חוש הומור, שולי. זה מה שאיבדת.

נוחי:

מה שאני לא יכול לסבול זה את החוש הומור הזה. תראו איך האיש הזה משתטה לו. מניח לעצמו להיגרר אחרי רעיון שנולד מתוך איזה פינוק של אחר צהריים... כמו חיטוט באף... כמו... אין אפילו "כמו" בשביל הדבר הזה, כי הוא עצמו לא עצמו הרעיון

איזאקוב:

הזה, הוא... חביתה. פשוט חביתה.

הרצינות הזו שלך שמלאה בחשיבות, כי לכל דבר יש משמעות ויש ביקורת. ואהבה היא דבר אחד ולא דבר אחר, ואני יודע, ואני צודק, ואני זה אני כי אין אני בלי אני. ואני שכב עם אני ואני הוליד את אני ואני ברח מאני ואני רצח את אני עד שבא המבול והטביע את כל האני הזה בתוך הבוץ!

(היא יוצאת. איזאקוב קורא החוצה)

נוחי... אני מאוד אוהב אותך, נוחיל'ה... נוחי... נוחינק'ה... נוחנוח... נוח... נו...

נוחי:

איזאקוב:

תמונה אחת-עשרה: אצל יוליסס. הקיקלופ מביט.

דמויות: יוליסס; איזאקוב.

(יוליסס עומד עם מזוודה קטנה, מוכן ומזומן לצאת לדרך).

יצאנו לדרך! קדימה!

יוליסס:

(שתיקה)

סוהר! אני מוכן. סוהר! קדימה!

יוליסס:

(שתיקה)

לא מוותרים על הזכות הקטנה שלכם לעוד המתנה אחת? אחרונה? לא תשברו אותי. חצי שנה בכלא! ואני עומד על הרגליים. חצי שנה! ואני שולט בעצמי. העורך דין שלי ממתין בחוץ!

יוליסס:

(שתיקה)

קודם כל אני מתכנן ביקור אצל קוקי. היא קצת יקרה, אבל נוח אצלה... אני תוסס. אני בוער. קדימה! יצאנו לדרך!

יוליסס:

(נכנס עורך דין איזאקוב).

בוא נשב רגע.

איזאקוב:

החוצה. נשוחח בחוץ. בשמש! ברוח! אודה לך אם נעצור בחוף הים...

יוליסס:

שב. שב רגע.

איזאקוב:

למצוץ קנה, להרגיש את החול... את החול...

יוליסס:

השופט חתם על מעצר מנהלי לחצי שנה. אני מצטער שב. כדאי שתשב.

איזאקוב:

(איזאקוב מתיישב. יוליסס נשאר לעמוד).

מעצר מנהלי לא דורש קיום משפט. מעצר מנהלי הוא חור שחור. הוא המקום שבו השרירות המוחלטת של מדינה מופעלת. אלה חוקי חירום. הם גרסו שאם תשוחרר תנסה שוב לחדור לעזה. הם מניחים שבפעם הבאה שתנסה תיהרג. לפי הגרסה שלהם הם מגנים עליך במעצר. אם תנסה שוב, הם יירו בך.

איזאקוב:

(שתיקה)

הם הבטיחו לא להשאיר כאן דלי עם צרכים מעל ליום. הם לא מוכנים להתחייב לגבי תאורה. הם שומרים לעצמם את הזכות להיות לא צפויים. הם ירצו להמשיך וללחוץ עליך מבחינה נפשית. אני אנסה לעקוב ולקבל דיווח איך אתה מרגיש.

איזאקוב:

(שתיקה)

איך אתה מרגיש?	איזאקוב:
איך אני מרגיש? עכשיו? איך אני? ... קשה לי. נורא קשה לי... אני מתפורר... אני לא כאן...	יוליסס:
(שתיקה)	
הייתי רוצה שמישהו יחבק אותי. שמישהו יחבק...	יוליסס:
(שתיקה)	
אין לי הרבה כוח... אני אף פעם לא הייתי... איך מת... אבל צריך להתרומם... אני לא מראה יפה עכשיו. אני צריך להתגבר...	יוליסס:
או לוותר. כי יש לך ברירה. הם יתנו לך לצאת אם תחתום שלא תנסה לחדור יותר לעזה. אתה יכול לצאת ולעזוב איתי בתוך שעה. יש לי מכונית נעימה מאוד. נשים מוזיקה. נעצור בחוף הים. תוכל ללקק גלידה...	איזאקוב:
אז אוכל להיפגש עם קוקי.	יוליסס:
קוקי? חברה שלך?	איזאקוב:
היא לא בדיוק חברה. זה לא בדיוק המקצוע שלה. אה! קוקי... מון אמור, קוקי. אני נישא אלייך כמו מיטיה קרמזוב שדוהר אל גרושאנקה, הצלף בסוסים עגלון! מה אתה מפחד?	יוליסס:
בוא תחתום ונגמור עם זה.	איזאקוב:
הסוסים מזיעים, האוויר קר, ומה יהיה שם? אצל גרושינקה? למות או לאהוב? או מה? מתגלגלים. ומה? מה מיטיה? מה יהיה? הלאה. הלאה. חיים עכשיו. עכשיו לחיות. ומה?...	יוליסס:
די! מספיק! חתום על העסקה וגמרנו! מספיק עם כל המילים האלה שאתה משחק בהן. די.	איזאקוב:
משחק?	יוליסס:
המילים, המילים! מספיק לזרוק את החיים שלך על משהו כל כך חסר ממשות... מופרך. תסלח לי!	איזאקוב:
אתה כועס עלי.	יוליסס:
מי בכלל רוצה לקרוא היום? למי אכפת מספרות? ועוד ספרות רוסית? ומכל המקומות בעזה? תגיד לי איפה אתה חי?	איזאקוב:
אתה כועס עלי.	יוליסס:
תפסיק להיות מין פרודיה, זן נכחד שאיש לא מתעניין בו ולא יודע עליו. האנונימיות שלך היא מוחלטת. היציע ריק. אין שום תנועת מחאה, שום הד, הכיכר ריקה. לך הביתה! תפסיק לענות את עצמך ותפסיק לבזבז את הזמן שלי. לך הביתה!!	איזאקוב:
(שתיקה)	

כל יום אני רוצה הביתה. כל יום אני צריך לשכנע את עצמי שאני לא... לא מופרך. והנה אתה אומר לי שאני מופרך?!

יוליסס:

טוב...

איזאקוב:

לפני רגע הייתי גמור. מארש האבל כבר ניגן. אבל עכשיו קצת יותר טוב. עם מיטיה, עם הטורבינים, סוסים, לא משנה... קצת יותר טוב... – מופרך?

יוליסס:

בזבז כזה...

איזאקוב:

למה להתעקש? למה? אני לא יודע למה... עזור לי, איזאקוב. אולי הביתה?... אבל למה לא לתת להם לקרוא בעזה?... תגיד לי. נייר לא נותנים להם. לכתוב לא נותנים. שיעורים הם עושים על כרזות קרועות... ללמוד. ילדים. לחלום. לדמיין... איך שאני חושב על זה, זה חונק אותי... מה זה לא לקרוא? לחדור אל המוח, למעוך את המחשבה, לשתק אותה. להפוך אותם לקליפות מתות? מיליונים של בני אדם. איזה בית חרושת מפואר. מכונה ליצירת לא-אדם. מין תולעים חסרות דעה... למי אכפת?... זה חונק אותי. אני פרודיה?... תגיד לי, איזאקוב. זה צריך לחנוק גם אותך. זה צריך. מופרך?... אני?...

יוליסס:

(שתיקה)

הכיכר ריקה?

יוליסס:

(שתיקה)

אל תכעס עלי, איזאקוב... אתה יכול לחבק אותי?

יוליסס:

(שתיקה. איזאקוב קם ממקומו ומחבק את יוליסס).

על מה שאנשים מבזבזים את החיים שלהם.

איזאקוב:

אנשים כמוני?

יוליסס:

הטיפשות. התפלות. זה מרתיח את הדם!

איזאקוב:

אני?

יוליסס:

סתם טעם רע. טעם ורוד.

איזאקוב:

אני?

יוליסס:

סלח לי! לא אתה. בטח שלא... אשת!

איזאקוב:

אשתך.

יוליסס:

סתם שטות. היא מבקשת שאלבש שמלת בובה ורודה לאיזה מופע של ילדים. שאשיר לפניהם... אני מתנצל. פתאום קפצה...

איזאקוב:

אז תשיר להם. זה יפה. אני אהבתי לרקוד לפני עומה הייתי מצויר על כדורי פינג פונג, צובע אותם בצבעים זורחים, שם על הראש, סוגר את האור ורוקד בשבילו.

יוליסס:

אז גם לה היה איזה רעיון מקורי. רעיון שנולד מתוך כלום.

איזאקוב:

אבל זה לא מקורי.

יוליסס:

מה לא מקורי?	איזאקוב:
הרעיון הזה. לשיר כמו בובה.	יוליסס:
לא?	איזאקוב:
לואיז'יין.	יוליסס:
סליחה?	איזאקוב:
ככה קראו לה – לואיז'יין.	יוליסס:
לואיז'יין? איפה? אני לא מבין.	איזאקוב:
תצטרך לקרוא, כבוד הפרקליט. הכול כבר כתוב.	יוליסס:
כתוב? איפה כתוב? בספר? כתוב שאני אשיר בשמלת בובה?	איזאקוב:
כן.	יוליסס:
זה סיפור?	איזאקוב:
כן. אבל תשיר ואחר כך תקרא. תשיר לילדים ואולי ככה תגיע לפטושקי.	יוליסס:
כתוב שאני אשיר במסיבה לבוש בשמלת בובה?	איזאקוב:
(יוליסס צריך לצאת. הוא נוטל את המזוודה שלו. נראה ירוד).	
הם מחכים לי בפנים.	יוליסס:
כן.	איזאקוב:
אני מפחד... הם אמרו שהם יהרגו אותי?	יוליסס:
אמרו. מילים. שטויות. לא יהרגו. לא כאן ולא בכלל!	איזאקוב:
(יוליסס כמעט וכבר יצא).	
אתה צוחק ממני?... מה השם של הסופר?	איזאקוב:
(יוליסס יוצא).	

תמונה שתיים-עשרה: עורך דין איזאקוב שר.

דמויות: איזאקוב.

(איזאקוב שר את השיר Que Sera, Sera).

When I was just a little girl
I asked my mother, what will I be
Will I be pretty, will I be rich
Here's what she said to me.

Que Sera, Sera,
Whatever will be, will be
The future's not ours, to see
Que Sera, Sera
What will be, will be.

When I was young, I fell in love
I asked my sweetheart what lies ahead
Will we have rainbows, day after day
Here's what my sweetheart said.

Que Sera, Sera,
Whatever will be, will be
The future's not ours, to see
Que Sera, Sera
What will be, will be.

Now I have children of my own
They ask their mother, what will I be
Will I be handsome, will I be rich
I tell them tenderly.

Que Sera, Sera,
Whatever will be, will be
The future's not ours, to see
Que Sera, Sera
What will be, will be.

(במהלך השיר, מוזיקה שונה נשמעת ומטביעה את קולו, אבל הוא נוטל את זר הפרחים הקטן לידיו וממשיך לשיר. במקביל, יוליסס נכנס לבמה ומתחיל לשרטט בגיר דאון על הרצפה. סיינפלד נראה צופה בו מהצד. איזאקוב מסיים את השיר (יוצא).

איזאקוב:

תמונה שלוש-עשרה: יוליסס – סטלין – בולגקוב.

דמויות: יוליסס; סיינפלד.

(סיינפלד מתייחס לשרטוט שעל הרצפה).

אל תגלה לי. זהו ציור של דאון. אלה הכנפיים, הזנב, ואיפה אתה יושב?

סיינפלד:

(יוליסס, מראהו ירוך, מתקרב ונעמד על השרטוט. סיינפלד מציב כיסא במקום).

ככה חשבתי. שב... שב.

סיינפלד:

(יוליסס מתיישב).

ואתה טס עליו? אתה עף איתו?... לאיפה? לעזה?

סיינפלד:

(שתיקה)

תבנה אותו אחרי שתצא? תכנון שלך?

סיינפלד:

(שתיקה)

דבר איתי, יוליסס... דבר אלי... אני רוצה לשחרר אותך. אבל מה אנחנו מגלים על הרצפה? שאתה ממריא לעזה. אבל אם אתה תדאה לשם אני אירה בך. אתה תיפול. אתה רוצה ליפול?... דבר אלי, יוליסס...

סיינפלד:

(שתיקה)

אני לא רוצה שתעוף לשם. אני לא רוצה להרוג אותך. אני לא רוצה שתחצה את החומה שבנינו שם. אני רוצה לשמוע שאתה מבין את זה. דבר איתי. דבר איתי...

סיינפלד:

אני מבין את זה.

יוליסס:

לא שמעתי.

סיינפלד:

אני מבין.

יוליסס:

איך נהייה בטוחים?... איך?

סיינפלד:

(שתיקה ארוכה. סיינפלד בוחן את יוליסס שמרגיש לא נוח עד שאינו יכול יותר).

זה מזכיר לי את הישיבה ב"אגמי האבות".

יוליסס:

מה זה?

סיינפלד:

יושבים שני אזרחים במוסקבה על ספסל. עורך של עיתון, ברליוז, והמשורר בזדומני ומדברים ביום שרב... מותר לי לדבר?

יוליסס:

דבר. דבר!

סיינפלד:

פתאום מתערב בשיחה איש שלישי שצץ בשדרה והשניים לא יודעים למה הם מרגישים לא טוב, משהו מפריע להם, מפחיד אותם. והאיש, אחרי שיחה איתם, מודיע בעליזות לברליוז שהלילה ייכרת הראש שלו...

יוליסס:

ואותו לילה באמת נכרת הראש שלו. אבל בינתיים השניים אינם יודעים שמי שיושב איתם הוא השטן בכבודו ובעצמו.

סיינפלד:

(שתיקה)

אתה מכיר את הספר.

יוליסס:

מציק לך שאני מכיר. כלומר שאני קורא בכלל ספרות.

סיינפלד:

לא אמרתי...

יוליסס:

כי איש קורא, לא ייתכן שיחזיק בדעות שאתה מניח שיש לי...

סיינפלד:

אני לא...

יוליסס:

אבל זהו שטן מצחיק, משתולל, לפעמים רחמן, אפילו פילוסוף. איך תדע את האור אם אין חושך?

סיינפלד:

(שתיקה)

בולגקוב כתב אותו אחרי שהתייאש לצאת מהארץ. אחרי שסטלין בעצמו התקשר אליו וצחק – החבר בולגקוב! אנחנו מעצבנים אותך?

יוליסס:

סטלין צלצל בעצמו?

סיינפלד:

לפעמים הוא היה מתקשר בעצמו. כן...

יוליסס:

אז מה אתה מנסה להגיד לי?

סיינפלד:

בולגקוב כתב למגירה על השטן במוסקבה. הוא מת בלי שהספר פורסם, אבל בספר, בספר! השטן שלו אומר שספרים לא נשרפים. הם לא נעלמים. הם יחזרו. אפילו אם שקעו בים, הם יחזרו. אפשר לקרוא אותם. צריך לקרוא אותם...

יוליסס:

אתה טיפוס רומנטי, מה, יוליסס?

סיינפלד:

לא, אבל צריך לקרוא.

יוליסס:

למה צריך? ספר לי. שכנע אותי.

סיינפלד:

כי זה כמו... כמו ציד ארנבות. אתה לא מכיר, אבל הנה אתה יוצא לצייד לפני מאתיים שנה, והאוויר אפור וקר, וטיפות מים על העלים וערפל נודד, והקולות רחוקים עמומים, והנשימה של הסוסים מעלה אד באוויר הקר, ואפילו שאף פעם לא היית שם ולא יכולת להרגיש אוויר קר כל כך, אתה נמצא שם... אפילו שאתה יודע שאתה לא שם, אתה נושם אותו, אתה חווה את האפשרויות... אתה מתרחב... אתה לא תלוי במה שבחוץ, אתה חופשי...

יוליסס:

כמו שאתה חופשי בתא הזה?

סיינפלד:

(שתיקה)

או שזה לא מספיק. לא מספיק... ומה היית עושה איתו בעזה?

עושה איתו?

עם הספר. מה השטן ממוסקבה היה עושה בעזה? אני עכשיו בעזה. ספר לי.

אתה בעזה?

אני בעזה. עזור לי.

(שתיקה)

אני בעזה. הנה אני קורא. אין לי סבלנות. השמות מוזרים. התיאורים ארוכים מידי. אני רואה אינטרנט. אני רואה טלוויזיה. אם יהיה מבחן אני אקרא את התקציר. מה עוד בכלל לקחת על הבקבוקים?... "האחים קרמזוב"? ארוך מדי. "מוסקבה פטושקי"? הסופר שיכור, הגיבור שיכור. הכול שיכור. ואצלנו בעזה לא שותים בכלל... בולגוב? סתם אנרכיסט בורגני. בכל בכלל יהודי! אתה דמות מנותקת, יוליסס. פיקטיבית. אני מניח שאתה רואה עצמך כגיבור. מהפכן. אבל בעיני הראליזם של עזה אתה סתם משתף פעולה מחורבן.

(יוליסס מנסה להעיר, אבל סיינפלד חותך אותו).

הספרות הרוסית הייתה בית הגידול של הציונות. נטשה רוסטוב גדלה בעמק יזרעאל, ואתה מבקש להנחיל אותה לקורבנות הציונות?

אם מה שאמרת נכון... למה אתה לא נותן להם לקרוא?

(שתיקה)

עלה אצלנו החשד שזה אתה שחנקת את הילד... ואפשר לפתוח חקירה... לא צריך להוסיף, נכון?...

(שתיקה)

אתה משוחרר. אתה יכול ללכת הביתה. החפצים שלך באפסנאות. חתמתי כבר הבוקר על הטפסים.

(יוליסס לא זז).

אנחנו הרבה יותר קרובים ממה שאתה מוכן להודות. אנחנו עוד קוראים. אלה שאחרינו לא יקראו יותר... אתה יודע, אבי עלה מרוסיה. הוא הכיר את סטלין. הוא הקים לו קבר קטן בגינה מאחורי הבית כדי להשתין עליו. הוא שנא אותו. לך הביתה. אם תנסה שוב אני אהרוג אותך. אתה צריך עזרה?

(יוליסס יוצא. סיינפלד יוצא).

סיינפלד:

יוליסס:

סיינפלד:

יוליסס:

סיינפלד:

סיינפלד:

סיינפלד:

יוליסס:

סיינפלד:

סיינפלד:

סיינפלד:

תמונה ארבע-עשרה: שיחה מסכמת.

דמויות: איזאקוב; נוחי; ועורך דין חורש.

(השלושה יושבים לארוחת ערב סביב שולחן. חורש, שרווליו מופשלים, מגיש אוכל לצלחות).

מתי שאני מכין קיש לורן אני מקפיד על שלושה דברים. הבצק פריך, הבשר אווז, וההגשה בטמפרטורה של החדר. כאן פישלתי מעט עם הבצק, אבל אני לא חושב שתמצאו סיבה להתלונן.

חורש:

איך שלך, שולי?

נוחי:

אוכלים.

איזאקוב:

בסוף זה לא כאב לפני הילדים... השמלה. השירה הם צחקו, אבל זה היה צחוק טוב. היו מחיאות כפיים.

נוחי:

זה היה מיותר לגמרי.

איזאקוב:

אבל הם התרגשו... בייחוד אני.

נוחי:

מיותר לגמרי.

איזאקוב:

(שתיקה)

תדע רק שהשפר ההוא... ככה קוראים לו?

נוחי:

את מתכוונת למי שמונה לשופט מחוזי? שפר?

חורש:

הוא מפליץ. ישב לידי באולם ורק שתדע - מפליץ שמיים וארץ. עוד תראה - כולם ייכנסו אצלו לכלא.

נוחי:

אבל הוא בירך אותי לכבוד השותפות במשרד.

חורש:

שותף?

נוחי:

שותף בכיר. עשרים וחמישה אחוזים מהמשרד.

חורש:

זה מה שאנחנו חוגגים עכשיו? אני חשבתי שאנחנו פה בגלל שהצלחת עם הוועדה, שולי.

נוחי:

איזאקוב המליץ עלי. הארוחה הזאת היא רק תודה קטנה.

חורש:

אבל הוא שרץ!

נוחי:

היי! למה להעליב? את יודעת, גברת איזאקוב, שאני מכניס למשרד יותר מחצי מהרווחים? מר איזאקוב, עם כל הכבוד שהוא מקבל ממשרד הביטחון...

חורש:

קראתם פעם את הסיפור לואיזיכן?	איזאקוב:
אני לא אוהבת פרובוקציות. אתה יודע שאין לי זמן לקרוא.	נוחי:
סיפור קצר.	איזאקוב:
סיפור רוסי, מה?	חורש:
סיפור גרמני.	איזאקוב:
התחלת לקרוא נאצים, שולי?	נוחי:
אגב, הבנתי שהלקוח שלך מת.	חורש:
מי?	נוחי:
ההוא של עזה. זה היה בעיתון.	חורש:
מה? איפה?... מה כתוב?	נוחי:
הוא ניסה עוד פעם להיכנס לעזה. הוא בנה איזה דאון וטס מעל לגדר. ירו בו והוא התרסק בשטח שלנו. ירו בו ממזל"ט, נדמה לי. איזו פקידה הפעילה איזה כפתור אוטומטי. אתם יודעים איך זה שם.	חורש:
(שתיקה)	
אז מסתבר שלא יקראו ספרות רוסית בעזה, מה?...	חורש:
הוא היה סתם איזה פסיכי, לא?	נוחי:
מטומטם גמור. מה יש לחפש שם? אם היה למישהו אומץ הוא היה זורק פצצה ומוחק את הכול. יופי של מפרץ אפשר לעשות שם. החול, אומרים - רק האנשים - מיותרים.	חורש:
איך אתה מדבר? אני הייתי עושה בתי מלון על המים, כאלה שאפשר לקפוץ מהם ישר לים. זה החלום שלי. מים ושמים.	נוחי:
מלצרות עם שתייה קרה.	חורש:
עצי קוקוס	נוחי:
רחש הגלים. מוזיקה.	חורש:
אפילו העננים, רכים. עפים בכחול.	נוחי:
עזה על עננים.	חורש:
(איזאקוב מתחיל לשיר בשקט את השיר Que Sera, Sera.)	
אתה בסדר שולי?...?	נוחי:
(איזאקוב ממשיך לשיר בשקט, בעצב. הוא מפסיק כשהשיר המוקלט עולה ונשמע. הוא יושב ודמעות בעיניו, נוחי בוהה בצופים וחורש ממשיך ללעוס ולבלוע.)	

- סוף -